

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการจัดทำบัญชี เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการที่มีต่อการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์ให้กับผู้ประกอบการประเภทนิติบุคคล ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด ปรากฏว่า ได้รับแบบสอบถามตอบกลับมาจำนวน 360 ราย ผลการศึกษาสรุปผลได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-60 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นเจ้าของกิจการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมดำเนินกิจการในรูปแบบบริษัทจำกัด ประเภทกิจการการบริการ และมีระยะเวลาดำเนินงานมากกว่า 15 ปี มีมูลค่าสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน(ไม่รวมที่ดิน) มากกว่าหนึ่งล้านแต่ไม่เกินห้าล้านบาท มีจำนวนพนักงานไม่เกิน 15 คน จัดทำบัญชีเอง และข้อมูลทางการบัญชีที่สนใจ คือ ข้อมูลรายได้ของกิจการ

5.1.2 ข้อมูลความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยรวมอยู่ในระดับในระดับปานกลาง และมีการวัดระดับความรู้ความเข้าใจไว้ 5 ประเด็น ดังนี้

1) ด้านการบัญชี

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจด้านบัญชี โดยรวมในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70.83) โดยมีความรู้ความเข้าใจในประเด็น งบแสดงฐานะการเงิน ประกอบด้วย สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ มากที่สุด และมีความรู้ความเข้าใจต้นทุนสินค้าคำนวณ โดยวิธี เข้าก่อนออกก่อน หรือถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักน้อยที่สุด

2) การจัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีตาม พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 ในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 67.00) โดยมีความรู้ความ เข้าใจประเด็น กิจการต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่ทำการ หรือสถานที่ที่ใช้เป็นที่ทำการผลิตหรือเก็บสินค้าเป็นประจำ เป็นระยะเวลา 5 ปี มากที่สุด และมีความรู้ ความเข้าใจประเด็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบให้มีการจัดทำบัญชี คือ กรรมการหรือหุ้นส่วนผู้จัดการน้อยที่สุด

3) มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงาน ทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ในระดับน้อยที่สุด (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 45.72) โดยมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นผลขาดทุนจากการปรับมูลค่าสินค้าคงเหลือ ตามมูลค่าสุทธิที่คาดว่า จะได้รับให้แสดงไว้เป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนขายมากที่สุด และมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นกิจการต้อง จัดทำงบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของเจ้าของ และหมายเหตุ ประกอบงบการเงิน แต่งบกระแสเงินสด กิจการจะจัดทำหรือไม่จัดทำก็ได้น้อยที่สุด

4) ภาษีที่เกี่ยวข้อง

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีมูลค่าเพิ่ม ในระดับมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 74.53) ในระดับโดยมี ความรู้ความเข้าใจในประเด็นภาษีมูลค่าเพิ่มคำนวณจาก ภาษีที่เรียกเก็บจากผู้ซื้อ(ภาษีขาย) ลบด้วยภาษีที่ ตนถูกเรียกเก็บ(ภาษีซื้อ) กล่าวคือ ภาษีที่ต้องชำระ = ภาษีขาย - ภาษีซื้อมากที่สุด และมีความรู้ความเข้าใจ ในประเด็นรายจ่ายบางประเภทสามารถนำมาหักลดหย่อนทางภาษีได้มากกว่าจำนวนที่จ่ายจริง เช่น ค่าจ้าง คนพิการเข้าทำงานในสถานประกอบการ สามารถหักรายจ่าย ได้ 2 เท่าน้อยที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการจำแนกตามระดับ การศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า และระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ(ปวช.)หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) มีความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการจัดทำบัญชีใน ระดับ น้อย(คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 56.25 และ 59.59 ตามลำดับ) ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษา

ระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการจัดทำบัญชีในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 64.87 และ 64.90 ตามลำดับ) โดยประเด็นที่ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละสูงสุด คือ ประเด็นด้านภาษีที่เกี่ยวข้อง (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 67.50, 69.44, 74.94 และ 74.78 ตามลำดับ) ทั้งนี้ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่ว่าจะมีระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า ระดับการศึกษาปวช./ปวส. ปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานรายงานการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะน้อยที่สุด (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 40.00, 44.78, 45.65 และ 46.19 ตามลำดับ)

เมื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการจำแนกตามลักษณะกิจการ พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ดำเนินกิจการในรูปแบบบริษัทจำกัด และห้างหุ้นส่วนจำกัด มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 65.20 และ 63.69 ตามลำดับ) ส่วนผู้ประกอบการที่ดำเนินกิจการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย (คะแนนเฉลี่ย 58.81) โดยประเด็นที่ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละสูงสุด คือ ประเด็นด้านภาษีที่เกี่ยวข้อง (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75.09, 73.71, และ 72.00 ตามลำดับ) ทั้งนี้ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่ว่าจะเป็นรูปแบบบริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด และห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นมาตรฐานรายงานการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะน้อยที่สุด (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 45.62, 45.94 และ 45.00 ตามลำดับ)

เมื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการจำแนกตามประเภทกิจการ พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่ว่าจะเป็นกิจการค้าส่ง กิจการค้าปลีก กิจการผลิต หรือกิจการบริการมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 64.91, 65.17, 63.90 และ 64.42 ตามลำดับ) โดยประเด็นที่ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละสูงสุด คือ ประเด็นด้านภาษีที่เกี่ยวข้อง (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 74.60, 75.52, 73.02 และ 74.89 ตามลำดับ) ทั้งนี้ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่ว่าจะเป็นกิจการผลิต กิจการค้าส่งค้าปลีก หรือกิจการบริการมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นมาตรฐานรายงานการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะน้อยที่สุด (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 46.47, 45.37, 45.12 และ 45.89 ตามลำดับ)

เมื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการจำแนกตามระยะเวลาดำเนินงาน พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งที่มีระยะเวลาดำเนินงานต่ำกว่า 5 ปี, 5-10 ปี, 11-15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 64.16, 61.19, 63.88 และ 66.95 ตามลำดับ) โดยประเด็นที่ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละสูงสุด คือ ประเด็นด้านภาษีที่เกี่ยวข้อง (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 71.94, 72.44, 75.63 และ 77.03 ตามลำดับ) ทั้งนี้ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่ว่าจะเป็นรูปแบบบริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด และห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลมี

ความรู้ความเข้าใจในประเด็นมาตรฐานรายงานการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะน้อยที่สุด (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 46.67, 43.51, 44.44 และ 47.49 ตามลำดับ)

5.1.3 ข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลการบัญชีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เมื่อนำข้อมูลความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการมาเรียงลำดับที่มีผู้ตอบถูกจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดในแต่ละประเด็น สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 5.1 ถึงตารางที่ 5.4 ดังนี้

ตารางที่ 5.1 แสดงการเรียงลำดับความรู้ความเข้าใจด้านการบัญชีที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

ลำดับ	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลการบัญชี	ร้อยละที่ตอบถูก
1	งบแสดงฐานะการเงิน ประกอบด้วยสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น	100.00
2	งบการเงินของบริษัท ประกอบด้วย งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และหมายเหตุประกอบงบการเงิน	99.17
3	งบกำไรขาดทุน แสดงถึงรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรหรือขาดทุนสุทธิของกิจการ	96.11
4	รายการในบัญชีที่เป็นจำนวนเงินต้องเป็นหน่วยเงินตราไทย	94.72
5	ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าเป็นรายจ่ายที่จ่ายไปแล้ว และให้ประโยชน์ในงวดถัดไป	84.72
6	ค่าขนส่งเข้า ถือเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนสินค้า	83.89
7	อาคารและอุปกรณ์แสดงรายการด้วยราคาสุทธิหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสม	82.50
8	ต้นทุนขายสินค้าในแต่ละปี จะแสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุน	80.56
9	กิจการจะบันทึกรายได้ในการขายสินค้าหรือบริการเมื่อมีการส่งมอบสินค้าหรือบริการนั้น	76.67

ตารางที่ 5.1 แสดงการเรียงลำดับความรู้ความเข้าใจด้านการบัญชีที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด (ต่อ)

ลำดับ	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลการบัญชี	ร้อยละที่ตอบถูก
10	ลูกหนี้การค้าแสดงด้วยมูลค่าหลังหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	71.11
11	งบการเงินของกิจการจัดทำขึ้นตามเกณฑ์คงค้าง	67.78
12	เมื่อกิจการมีสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น ไม่ได้ส่งผลให้สภาพคล่องสูงขึ้นเสมอไป	63.61
13	ผู้ประกอบการสามารถวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่ไม่จำเป็นได้จากงบกำไรขาดทุน	60.83
14	หากสินทรัพย์เกิดการด้อยค่าจะรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าในงบกำไรขาดทุน	58.61
15	ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์คิดจากราคาทุนหักด้วยมูลค่าสินทรัพย์คงเหลือ (ราคาซาก)	57.22
16	กำไรขั้นต้น คือ ยอดขายสุทธิ หักด้วยต้นทุนขาย	55.83
17	กิจการวัดมูลค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ได้มาด้วยราคาทุน	54.17
18	สินค้าคงเหลือ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน วัดมูลค่าด้วยราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า	53.89
19	หากกิจการเลือกตีราคาที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ จะต้องใช้วิธีการตีราคาใหม่กับรายการที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกันทั้งหมด	49.44
20	ต้นทุนสินค้าคำนวณโดยวิธีเข้าก่อนออกก่อน หรือถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	25.83

จากตารางที่ 5.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับด้านการบัญชีมากที่สุด คือ งบแสดงฐานะการเงิน ประกอบด้วยสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 100.00) และมีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด คือ ต้นทุนสินค้าคำนวณ โดยวิธีเข้าก่อนออกก่อน หรือถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 25.83)

ตารางที่ 5.2 แสดงการเรียงลำดับความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

ลำดับ	ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543	ร้อยละที่ตอบถูก
1	กิจการต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ในสถานที่ทำการหรือสถานที่ที่ใช้เป็นที่ทำการผลิตหรือเก็บสินค้าเป็นประจำเป็นระยะเวลา 5 ปี	85.28
2	งวดบัญชีของการจัดทำบัญชีต้องปิดบัญชีในรอบ 12 เดือน	81.39
3	งบการเงินของบริษัทจะต้องได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	80.83
4	การไม่ปิดบัญชีและจัดทำงบการเงินตามพรบ.บัญชี พ.ศ. 2543 ต้องเสียเบี้ยปรับ	70.28
5	ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ต้องปิดบัญชีและนำส่งงบการเงินแก่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าภายใน 5 เดือนนับแต่วันปิดบัญชี บริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยต้องยื่นงบการเงินต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าภายใน 1 เดือนนับแต่วันที่งบการเงินนั้นได้รับอนุมัติในที่ประชุมใหญ่	65.83
6	การเลิกประกอบธุรกิจต้องมีการชำระบัญชี พร้อมทั้งส่งมอบบัญชีและเอกสารแก่สารวัตรบัญชีภายใน 90 วัน นับแต่วันเลิกประกอบธุรกิจ	61.94
7	การเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ในสถานประกอบการต้องเก็บรักษาไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี	59.44
8	การแจ้งบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหายต้องแจ้งต่อสารวัตรบัญชีภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ทราบหรือควรทราบถึงการสูญหาย	58.06
9	กิจการต้องจัดให้มีผู้ทำบัญชีที่มีคุณวุฒิ ปวส. หรือปริญญาตรีทางบัญชีตามแต่ขนาดของธุรกิจ	56.11
10	ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบให้มีการจัดทำบัญชี คือ กรรมการหรือหุ้นส่วนผู้จัดการ	50.83

จากตารางที่ 5.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด คือ กิจการต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่ทำการหรือสถานที่ที่ใช้เป็นที่ทำการผลิตหรือเก็บสินค้าเป็นประจำ เป็นระยะเวลา 5 ปี (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85.28) และมีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด คือ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบให้มีการจัดทำบัญชี คือ กรรมการหรือหุ้นส่วนผู้จัดการ (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50.83)

ตารางที่ 5.3 แสดงการเรียงลำดับความรู้ความเข้าใจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกต้องมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

ลำดับ	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ	ร้อยละที่ตอบถูก
1	ผลขาดทุนจากการปรับมูลค่าสินค้าคงเหลือ ตามมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับให้แสดงไว้เป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนขาย	66.11
2	กิจการไม่สามารถนำสินทรัพย์และหนี้สิน หรือรายได้และค่าใช้จ่ายมาหักกลบกันได้ เช่น รายการเงินเบิกเกินบัญชีนำมาหักกลบกับรายการเงินฝากธนาคารได้	59.44
3	วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ	39.44
4	กิจการไม่สามารถวัดมูลค่าของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ด้วยวิธีราคาใหม่ได้ แต่ให้แสดงรายการด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเผื่อการลดลงของมูลค่า	34.17
5	กิจการต้องจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และหมายเหตุประกอบงบการเงิน แต่งบกระแสเงินสด กิจการจะจัดทำหรือไม่จัดทำก็ได้	29.44

จากตารางที่ 5.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด คือ ผลขาดทุนจากการปรับมูลค่าสินค้าคงเหลือ ตามมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับให้แสดงไว้เป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนขาย (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 66.11) และมีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด คือ กิจการต้องจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และหมายเหตุประกอบงบการเงิน แต่งบกระแสเงินสด กิจการจะจัดทำหรือไม่จัดทำก็ได้ (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 29.44)

ตารางที่ 5.4 แสดงการเรียงลำดับความรู้ความเข้าใจด้านภาษีที่เกี่ยวข้อง ที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

ลำดับ	ด้านภาษีที่เกี่ยวข้อง	ร้อยละที่ตอบถูก
1	ภาษีมูลค่าเพิ่มคำนวณจากภาษีที่เรียกเก็บจากผู้ซื้อ(ภาษีขาย) แล้วลบด้วยภาษีที่ตนถูกเรียกเก็บ(ภาษีซื้อ) กล่าวคือ ภาษีที่ต้องชำระ = ภาษีขาย - ภาษีซื้อ	94.44
2	การยื่นแบบ ภ.พ. 30 และภาษีมูลค่าเพิ่มที่ต้องชำระหรือขอคืนในเดือนภาษีใดให้ยื่นภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป	93.61
3	กิจการที่มีรายได้ เกินกว่า 1.8 ล้านบาทต่อปีต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	89.72
4	กิจการจะต้องเสียภาษีจากฐานกำไรสุทธิในรอบปีนั้นๆ	88.61
5	ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีอย่างย่อไม่สามารถนำมาหักภาษีขายได้	86.67
6	กิจการต้องยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด. 50 พร้อมชำระภาษี (ถ้ามี) ภายใน 150 วัน นับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี	86.67
7	ผู้ประกอบการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ต้องทำรายงานภาษีซื้อ ภาษีขาย และรายงานสินค้าและวัตถุดิบ(เฉพาะกิจการขายสินค้า)	65.56
8	วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สามารถหักค่าเสื่อมราคาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ (ไม่รวมโปรแกรมคอมพิวเตอร์) ร้อยละ 40 ในวันที่ได้ทรัพย์สินมา ส่วนที่เหลือให้หักค่าเสื่อมไม่น้อยกว่า 3 รอบระยะเวลาบัญชี	53.06
9	กิจการที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท และมีรายได้ไม่เกิน 30 ล้านบาท เสียภาษีร้อยละ 0 หากมีกำไรสุทธิต่ำกว่า 300,000.00 บาท	43.61
10	รายจ่ายบางประเภทสามารถนำมาหักลดหย่อนทางภาษีได้มากกว่าที่จ่ายจริง เช่น ค่าจ้างคนพิการเข้าทำงานในกิจการ สามารถหักรายจ่าย ได้ 2 เท่า	43.33

จากตารางที่ 5.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด คือ ภาษีมูลค่าเพิ่มคำนวณจากภาษีที่เรียกเก็บจากผู้ซื้อ(ภาษีขาย) แล้วลบด้วยภาษีที่ตนถูกเรียกเก็บ(ภาษีซื้อ) กล่าวคือ ภาษีที่ต้องชำระ = ภาษีขาย - ภาษีซื้อ(คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 94.44) และมีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด คือ รายจ่ายบางประเภทสามารถนำมาหักลดหย่อนทางภาษีได้มากกว่าจำนวนที่จ่ายจริง เช่น ค่าจ้างคนพิการเข้าทำงานในสถานประกอบการ สามารถหักรายจ่าย ได้ 2 เท่า (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 43.33)

5.1.4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ด้านผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่พบปัญหาด้านผู้ประกอบการโดยรวมในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.12) โดยเมื่อเรียงลำดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการขาดความรู้ในการวิเคราะห์งบการเงิน เพื่อการบริหาร (ค่าเฉลี่ย 3.38) รองลงมาคือ ปัญหาเกี่ยวกับการขาดความรู้ด้านมาตรฐานการบัญชี (ค่าเฉลี่ย 3.31) และปัญหาเกี่ยวกับการขาดความรู้ด้านภาษีอากร (ค่าเฉลี่ย 3.00)

ด้านบุคลากรที่จัดทำบัญชี

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่พบปัญหาด้านบุคลากรที่จัดทำบัญชีโดยรวมในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.92) โดยเมื่อเรียงลำดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการสับเปลี่ยนบุคลากรทางบัญชีบ่อยครั้ง (ค่าเฉลี่ย 3.21) รองลงมาคือ ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรขาดความรู้ในการจัดทำบัญชี (ค่าเฉลี่ย 3.19) และปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการจัดทำบัญชีสูง (ค่าเฉลี่ย 3.00)

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง การศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการ วิชาศึกษานาดกลางและขนาดย่อมที่มีต่อการจัดทำบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

5.2.1 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการจัดทำบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กนกวรรณ คำมาบุตร (2554) เรื่อง การจัดทำบัญชีและความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการ วิชาศึกษานาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมืองลำปาง พบว่า ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลทางการบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

5.2.2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลการบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ นฤนาถ ศรีภักย์วานิช และอมรา โกไศยกานนท์ (2552) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับข้อมูลทางการบัญชี และการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการ วิชาศึกษานาดกลางและขนาดย่อม ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลทางการบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะกลุ่มประชากรการศึกษาของ นฤนาถ ศรีภักย์วานิช และอมรา โกไศยกานนท์ (2552) ใช้กลุ่มประชากรที่เป็นนิติบุคคลและไม่ใช่นิติบุคคล ในขณะที่การศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มประชากรเฉพาะที่เป็นนิติบุคคล

- 5.2.3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการจัดทำบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อัจฉรา บุญลอย (2556) เรื่องความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคเหนือตอนบนที่มีต่อการจัดทำบัญชี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลการบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
- 5.2.4 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการจัดทำบัญชีอยู่ในระดับน้อย และกิจการที่มีระยะเวลาดำเนินงานไม่เกิน 10 ปี มีความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการจัดทำบัญชีอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ อัจฉรา บุญลอย (2556) เรื่องความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคเหนือตอนบนที่มีต่อการจัดทำบัญชี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปวช./ปวส. มีความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการจัดทำบัญชีในระดับ ปานกลาง และกิจการที่มีระยะเวลาดำเนินงานไม่เกิน 10 ปี มีความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการจัดทำบัญชีอยู่ในระดับ น้อย ตามลำดับ

5.3 ข้อค้นพบจากการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง การศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีต่อการจัดทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร มีข้อค้นพบดังนี้

- 5.3.1 ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยรวมในระดับปานกลาง
- 5.3.2 ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือต่ำกว่ามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีตามลำดับ
- 5.3.3 ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร มีความรู้ความเข้าใจด้านภาษีที่เกี่ยวข้อง มากที่สุด

- 5.3.4 ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะน้อยที่สุด
- 5.3.5 ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร มีความรู้ความเข้าใจด้านการบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก
- 5.3.6 ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร พบปัญหาในการจัดทำบัญชีด้านผู้ประกอบการโดยรวมในระดับปานกลาง โดยลำดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ปัญหาในการขาดความรู้ในการวิเคราะห์งบการเงิน
- 5.3.7 ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร พบปัญหาในการจัดทำบัญชีด้านบุคคลากรทางบัญชีโดยรวมในระดับน้อย โดยลำดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ปัญหาในการสับเปลี่ยนบุคคลากรทางบัญชีบ่อยครั้ง
- 5.3.8 ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาหรือต่ำกว่า พบปัญหาโดยรวมในระดับมาก โดยพบปัญหาเกี่ยวกับบุคคลากรขาดความรู้ในการจัดทำบัญชีมากที่สุด ส่วนผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พบปัญหาโดยรวมในระดับปานกลาง โดยพบปัญหาเกี่ยวกับบุคคลากรขาดความรู้ในการจัดทำบัญชี และการสับเปลี่ยนบุคคลากรทางบัญชีบ่อยครั้งมากที่สุด นอกจากนี้ผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี พบปัญหาโดยรวมในระดับน้อย โดยพบปัญหาเกี่ยวกับบุคคลากรขาดความรู้ในการจัดทำบัญชีมากที่สุด

5.4 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

ในการศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีต่อการจัดทำบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนี้

5.4.1 ผู้ประกอบการ

ควรศึกษาความรู้ทางด้านมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะมาตรฐานรายงานทางการเงินของกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ และด้านภาษีอากร รวมถึงความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์งบการเงินเพื่อประกอบการบริหารงาน และการตัดสินใจเชิงธุรกิจ พร้อมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรทางด้านบัญชีเข้ารับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ

5.4.2 บุคลากรที่จัดทำบัญชี

พนักงานบัญชี ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจแก่ตนเองอยู่เสมอ โดยเฉพาะการวิเคราะห์งบการเงิน และติดตามความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชี มาตรฐานการบัญชี และภาษีอากรที่มีการปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ

สำนักงานบัญชี ควรมีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี และภาษีอากร เพื่อที่จะสามารถเสนอแนะข้อมูลทางบัญชีที่ถูกต้อง และเป็นประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการ ได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและการวางแผนการตัดสินใจได้อย่างทันท่วงที

5.4.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สภาวิชาชีพบัญชี กรมพัฒนาธุรกิจการค้า และกรมสรรพากร ควรส่งเสริมหรือจัดอบรมสำหรับผู้ประกอบการ และบุคลากรทางบัญชีให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี มาตรฐานการบัญชี การเสียภาษีอากรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงการวิเคราะห์งบการเงิน เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถนำข้อมูลทางบัญชี ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ และการเสียภาษีอากรได้อย่างถูกต้อง

5.5 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษานี้มุ่งศึกษาเฉพาะผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครที่ประกอบการในรูปแบบของนิติบุคคล ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจทางด้านมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะน้อยที่สุด ในการศึกษาครั้งต่อไปผู้ศึกษาสามารถศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ รวมถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์งบการเงิน การใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการบริหารของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved